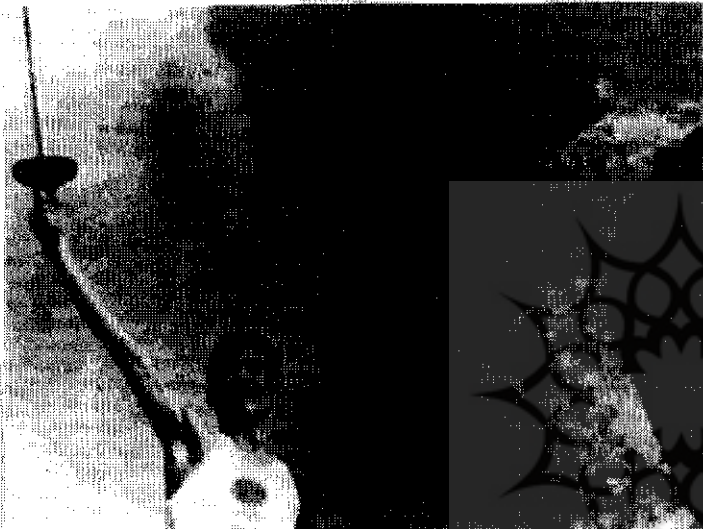

هجدهمین دوره بازی‌های المپیک ۱۹۶۴ توکیو

سید نصرالله سجادی
عضو هیأت علمی
دانشگاه تهران

در سال ۱۹۶۴، بازی‌های المپیک برای اولین بار در قاره آسیا برگزار شد که ژاپنی‌ها میزبانان مشتاق آن بودند. از سال ۱۹۶۴، آن‌ها در انتظار برگزاری این بازی‌ها بودند. آخرین مرحله حمل مشعل به استادیوم اصلی المپیک توکیو را نوجوانی به عهده داشت که در روز بمباران شهر هیروشیما به دنیا آمده بود و این تجدید خاطره‌ای از آن جنایت فجیع آمریکایی‌ها بود که همه حاضران در استادیوم را به گریه واداشت و پیاد همه کشته شدگان را گرامی دانستند. چهارده کشور برای اولین بار در بازی‌های المپیک حضور یافتند و بنا به تصمیم کمیته بین‌المللی المپیک، آفریقای جنوبی به خاطر وضعیت نژادپرستی حاکم بر آن کشور، از

شرکت در بازی‌ها محروم شد. از ۹۳ کشور در ۱۹ رشته ورزشی، ۵۱۴۰ نفر (۴۴۵۷ مرد-۶۸۳ زن) ورزشکار به رقابت پرداختند. لاریسا لاتینینا از اتحاد جماهیر شوروی موفق به کسب ۶ مدال (۲ طلا، ۲ نقره، ۲ برنز) در ژیمناستیک شد. جوان‌ترین مرد و زن ورزشکاری که مدال گرفتند جان نلسون ۲۱ ساله آمریکایی و دیبرا یوکی ۱۴ ساله بود. ویلیام نورتم ۴ با ۵۹ سال سن از استرالیا موفق

به کسب مدال طلا در رشته قایقرانی بادبانی شد.

هیأت ورزشی ایران و کسب ۲ مدال برنز

هیأت ورزشی ایران متشکل از ۶۱ ورزشکار و ۳۲ همراه در رشته‌های دو و میدانی، شنا و شیرجه، مشت زنی، ژیمناستیک، تیراندازی، کشتی آزاد و فرنگی، شمشیربازی، دوچرخه سواری؛

اکبر حیدری

میلیک ملی صد و چهار سال

(۲۰۰۰، ۱۸۹۹)

آن‌ها هنگام نواخته شدن سرود آمریکا و بالا رفتن پرچم این کشور، اعتراض خود را به تبعیض نژادی در آمریکا اعلام کردند. باب بیمون^۷ توانست در پرش طول ۸ متر و ۹۰ سانتی متر پرید و تا پایان بازی‌های ۲۰۰۰ سیدنی این رکورد حفظ شد. میخائیل ورونین^۸ از شوروی توانست ۷ مدال (۲ طلا، ۴ نقره، ۱ برنز) در ژیمناستیک به دست آورد. جوان‌ترین مرد و زن ورزشکاری که مدال گرفتند، گانتزیرشبه^۹ از قزاقستان با ۱۴ سال سن در رشته قایق‌رانی پاروئی با مدال طلا و گابریل ووترکو^{۱۰} از آلمان شرقی با ۱۴ سال سن در رشته شنا بود. مسن‌ترین مردی که مدال طلا گرفت ستوارکار آلمانی به نام جوزف نکمن^{۱۱} با ۵۶ سال سن بود.

نوزدهمین دوره بازی‌های المپیک ۱۹۶۸ مکزیکوسیتی

نوزدهمین دوره بازی‌های المپیک از ۱۲ تا ۲۷ اکتبر در شهر مکزیکوسیتی برگزار شد. این شهر ۲۲۴۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد و همین امر سبب شد که کارشناسان از چند سال قبل از برگزاری بازی‌ها در این شهر، به آثار ارتفاع بر رکورد و وضعیت بدنی ورزشکاران بیندیشند و تحولی جدید در زمینه علوم ورزشی به وجود آورند. ورزشکاران ۱۱۲ کشور در ۱۸ رشته ورزشی به رقابت پرداختند. در جریان بازی‌ها دو ورزشکار سیاه‌پوست آمریکایی به نام‌های تامی اسمیت^{۱۲} و جان کارلوس^{۱۳} پس از پایان فینال دو ۲۰۰ متر در حالی که دستکش سیاه در دست داشتند با مشت‌های گره کرده به روی سکوی قهرمانی رفتند و بدین طریق قدرت سیاه‌پوستان را نشان دادند.

وزنه برداری و فوتبال شرکت کردند. در این دوره از بازی‌ها فقط در کشتی آزاد محمدعلی صنعتکاران و اکبر حیدری توانستند مدال برنز به دست آورند. در مسابقات رشته‌ها شرکت کنندگان ایرانی موفق به کسب مدال نشدند. تیم فوتبال ایران برای اولین بار جواز حضور در مسابقات نهایی فوتبال المپیک را به دست آورد.

رده‌بندی هجدهمین دوره بازی‌های المپیک ۱۹۶۴ توکیو:

- آمریکا**
با ۳۶ طلا، ۲۶ نقره، ۲۸ برنز اوک شوروی
- با ۳۰ طلا، ۳۱ نقره، ۲۵ برنز دوم ژاپن
- با ۱۶ طلا، ۵ نقره، ۸ برنز سوم ایتالیا
- با ۱۰ طلا، ۱۰ نقره، ۷ برنز چهارم مجارستان
- با ۱۰ طلا، ۷ نقره، ۵ برنز پنجم آلمان غربی
- با ۷ طلا، ۱۴ نقره، ۱۴ برنز ششم ایران
- با ۲ مدال برنز، سی و چهارم

در مجموع ۴۱ کشور توانستند با کسب مدال در جدول رده‌بندی المپیک ۱۹۶۴ توکیو قرار گیرند.

حضور موفق ایران در المپیک ۱۹۶۸

پس از حضور ضعیف ورزشکاران ایران در بازی‌های المپیک ۱۹۶۴ توکیو، این بار با حضور قدرتمند خود موفق به

عبدالله محمد

آمریکا کردند و هنگام نواخته شدن سرود ملی آن کشور به شوخی و خنده پرداختند همین امر باعث اخراج آن‌ها از دهکده المپیک و محرومیت شان شد. جوان‌ترین مدال‌آور مرد آندراس هارگیتی^{۱۵} با ۱۶ سال سن از مجارستان در رشته شنا و جوان‌ترین مدال‌آور زن کوملیا اندر^{۱۶} از آلمان شرقی در رشته شنا بود.

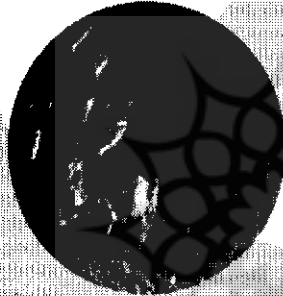

باب بیمون

دو مدال نقره و یک مدال برنز برای ورزشکاران ایران

هیأت ورزشی ایران در این دوره از بازی‌ها، متشکل از ۴۸ ورزشکار و ۲۷ همراه موفقیت قابل توجهی کسب نکرد. تیم ملی فوتبال ایران برای دومین بار به بازی‌های المپیک راه یافت. در کشتی فزنگی رحیم علی آبادی کشتی‌گیر خوب ایران موفق به کسب مدال نقره شد. ابراهیم جوادی کشتی‌گیر خوب ۴۸ کیلوگرم کشتی آزاد، با وجود شایستگی‌هایش برای کسب مقام اول به مدال برنز قناعت کرد. محمد نصیری وزنه‌بردار کشورمان در سومین حضورش در بازی‌های المپیک موفق

بیستمین دوره بازی‌های المپیک ۱۹۷۲ مونیخ

بیستمین دوره بازی‌های المپیک در روز ۲۶ ماه اوت سال ۱۹۷۲ در مونیخ افتتاح شد. آلمانی‌ها با برگزاری این بازی‌ها سعی داشتند مسایل و مشکل‌های برگزاری المپیک برلین را فراموش و بر ویرانه‌های جنگ، میدان‌های صلح و دوستی بنا کنند. البته تا اندازه زیادی هم در این امر موفق شدند.

از ۱۲۲ کشور در ۲۱ رشته ورزشی، ۷۱۲۳ ورزشکار (۶۰۶۵ مرد-۱۰۵۸ زن) به مدت ۱۵ روز به رقابت پرداختند. مارک اسپیتز^{۱۷} شناگر آمریکایی موفق به کسب ۷ مدال (۴ مدال انفرادی و ۳ مدال امدادی) در مواد مختلف شنا شد. در مراسم توزیع مدال دو ۴۰۰ متر، دو سیاه‌پوست به نام‌های ماتیسوس^{۱۸} و کولت^{۱۹} پشت به پرچم

کسب ۲ مدال طلا، ۱ مدال نقره و ۲ مدال برنز شدند. آن‌ها در بین ۱۱۲ کشور شرکت‌کننده، مقام نوزدهم جدول رده‌بندی المپیک را از آن خود کردند. این بهترین نتیجه‌ای بود که ورزشکاران کشورمان تا المپیک ۲۰۰۰ سیدنی کسب کردند. مدال‌آوران ایران در کشتی آزاد عبدالله موحد بود که موفق به کسب مدال طلای ۶۸ کیلوگرم شد ضمن آن که شمس‌الدین سیدعباسی و ابوطالب طالبی نیز در کشتی آزاد به مدال برنز المپیک دست یافتند. در وزنه‌برداری علاوه بر محمد نصیری که به مدال طلا رسید، پرویز جلایر توانست مدال نقره را کسب کند.

رده‌بندی نوزدهمین دوره بازی‌های المپیک ۱۹۶۸ مکزیکوسی:

آمریکا

با ۲۵ طلا، ۲۸ نقره، ۳۴ برنز اول

شوروی

با ۲۹ طلا، ۳۲ نقره، ۳۰ برنز دوم

ژاپن

با ۱۱ طلا، ۷ نقره، ۷ برنز سوم

مجارستان

با ۱۰ طلا، ۱۰ نقره، ۲ برنز چهارم

آلمان شرقی

با ۹ طلا، ۹ نقره، ۷ برنز پنجم

فرانسه

با ۷ طلا، ۳ نقره، ۵ برنز ششم.

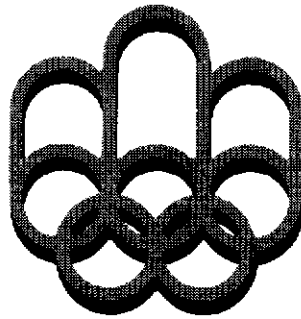
جمعاً ۲۳ کشور موفق به کسب مدال

این دوره از بازی‌های المپیک شدند.

ابراهیم جوادی

بیست و یکمین دوره بازی های المپیک مونتreal

محمد تصیری

۶۱ ساله استرالیایی به نام بیل روی کرافت ۲۰ بود.
**ورزشکاران ایران و کسب دو
مدال**

از بازی های المپیک ۱۹۴۸ تا المپیک ۲۰۰۰ سیدنی، ایران جمعا در ۱۲ دوره از بازی های المپیک شرکت کرد. در مونتreal بیش ترین تعداد شرکت کنندگان را ایران داشت. هشتاد ورزشکار در رشته های کشتی، فوتبال، وزنه برداری، شمشیربازی، مشت زنی و واترپلو، دوچرخه سواری، تیراندازی و دو میدانی با ۷۷ نفر همراه حضور

این دوره از بازی ها قبل از برگزاری با مشکل های بسیاری از جمله ساخت و ساز تأسیسات ورزشی رویه رو بود، ولی با تلاش بسیار کشور میزبان در وقت مقرر یعنی روز ۱۷ ژوئیه افتتاح شد. از ۹۲ کشور در این بازی ها ۵۹۹۸ ورزشکار (۴۷۵۱ مرد ۱۲۴۷ زن) حضور یافتند و در ۲۱ رشته ورزشی برای کسب مدال تلاش کردند. بیست و دو کشور آفریقایی از کمیته تشکیل بازی ها خواستند تا از شرکت ورزشکاران نیوزلند جلوگیری کند، زیرا آنها با تیم راگبی آفریقایی جنوبی بازی کرده بودند که در آن زمان نژادپرستان بر آن حکومت می کردند و به علت جدی نگرفتن اعتراض کشورهای آفریقایی آن ها بازی ها را تحریم کردند و به کشورهای خود بازگشتند.

نیکلای آندریانف ۱۷ ژیمناست شوروی توانست ۷ مدال (۴ طلا، ۲ نقره، ۱ برنز) کسب کند. جوان ترین ورزشکار مرد و زنی که مدال گرفت لودویک و بر ۱۸ ساله از چک و اسلواکی در رشته قایقرانی پارویی و روبین کورسیگ لیا ۱۹ با ۱۳ سال سن در رشته شنا از کشور کانادا بود. مسن ترین مردی که مدال دریافت کرد. سوارکار

به کسب مدال نقره المپیک شد. در رشته های دوچرخه سواری، مشت زنی، دو میدانی، شمشیربازی و فوتبال ورزشکاران کشورمان موفقیت قابل توجهی به دست نیاوردند. به این ترتیب، ایران با کسب ۲ مدال نقره و یک مدال برنز مقام بیست و هشتم جدول رده بندی را به خود اختصاص داد.

رده بندی بیستمین دوره بازی های المپیک ۱۹۷۲ مونیخ:

شوروی

با کسب ۵۰ طلا، ۲۷ نقره، ۲۲ برنز اول

آمریکا

با ۳۳ طلا، ۳۱ نقره، ۳۰ برنز دوم

آلمان شرقی

با ۲۰ طلا، ۲۳ نقره، ۲۳ برنز سوم

آلمان غربی

با ۱۳ طلا، ۱۱ نقره، ۱۶ برنز چهارم

ژاپن

با ۱۳ طلا، ۸ نقره، ۸ برنز پنجم

استرالیا

با ۸ طلا، ۷ نقره، ۲ برنز ششم.

در مجموع ۴۸ کشور توانستند مدال به دست آورند.

منصور برزگر ۲

۳

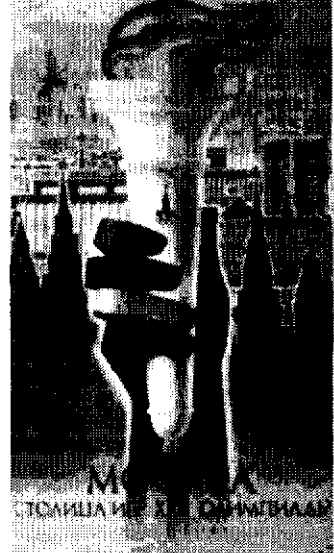
یافتند، حاصل تلاش همه آن ها کسب یک مدال نقره و برنز بود. در کشتی آزاد منصور برزگر موفق به کسب مدال نقره این دوره از بازی ها شد. در وزنه برداری محمد تصیری به سومین مدال المپیک خود دست یافت و موفق به کسب مدال برنز شد. در سایر رشته ها نتایج مطلوبی نصیب ورزشکاران کشورمان نشد و به مدالی دست نیافتند. در مجموع، ایران در بین ۹۲ کشور در مکان سی و سوم جدول رده بندی قرار گرفت.

رده بندی

کومانچی^{۲۲} ژیمناست معروف رومانیایی به ۵ مدال المپیک مونترال (۳ طلا، ۱ نقره، ۱ برنز) ۴ مدال دیگر (۲ طلا، ۲ نقره) افزود تا آلبوم افتخاراتش کم نظیر شود.

جوان ترین ورزشکار مرد و زنی که مدال گرفتند جوزف ریک^{۲۳} با ۱۵ سال سن از کشور یوگسلاوی در رشته قساپتقرانی و سیروارد امیرزیان^{۲۴} با ۱۴ سال سن از شوروی هر رشته شیرجه بود. مسن ترین مرد ورزشکاری که مدال گرفت، پیتر رسکا^{۲۵} با ۵۷ سال سن از رومان در سوارکاری بود.

زیرنویس

1. Larisa Latynina
2. John Nelson
3. Debra Pokey
4. William Northam
5. Tomy Smith
6. John Carlos
7. Bob Beamon
8. Mikhail Veronin
9. Gunther Tiersch
10. Gabriele Wetzko
11. Josef Neckemann
12. Mark Spitz
13. Matiovs
14. Coult
15. Andras Hargitay
16. Komelia Ender
17. Nikolay Andrianov
18. Ludvik Veber
19. Robein Corsiklia
20. Bill Roycraft
21. Alexander Ditiatteen
22. Nadia Komanechy
23. Josip Reic
24. Sirvard Emirzyan
25. Peter Resca

در دسامبر سال ۱۹۷۹، یعنی یک سال قبل از آغاز بازی ها، اتحاد جماهیر شوروی کشور افغانستان را به اشغال خود درآورد و تعدادی از کشورها بر این باور بودند که برای نشان دادن اعتراض، تحریم کردن مسکو از المپیک مناسب تر از تحریم تجاری است. بنابراین، تیم های ورزشی ۴۰ کشور از شرکت در این دوره از بازی ها خودداری کردند و در روز ۱۹ ژوئیه ۱۹۸۰، بازی های المپیک مسکو با حضور ۸۱ کشور آغاز شد و در ۲۱ رشته ورزشی ۵۲۱۷ نفر (۴۰۹۲ مرد-۱۱۲۵ زن) به رقابت پرداختند. الکساندر دیتیاتین^{۲۱} با کسب ۸ مدال (۳ طلا، ۲ نقره، ۱ برنز) در رشته ژیمناستیک رکوردی به یاد ماندنی برای شوروی به جا گذارد. نادیا

بیست و یکمین دوره بازی های المپیک ۱۹۷۶ مونترال : شوروی با ۴۹ طلا، ۴۱ نقره، ۳۵ برنز اوک آلمان شرقی با ۴۰ طلا، ۲۵ نقره، ۲۵ برنز دوم آمریکا با ۳۴ طلا، ۲۵ نقره، ۲۵ برنز سوم آلمان غربی با ۱۰ طلا، ۱۲ نقره، ۱۷ برنز چهارم ژاپن با ۹ طلا، ۶ نقره، ۱۰ برنز پنجم لهستان با ۷ طلا، ۶ نقره، ۱۳ برنز ششم و ۴۱ کشور نتوانستند به مدال دسترسی پیدا کنند.

بیست و دومین دوره بازی های المپیک ۱۹۸۰ مسکو

